

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 203

Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan ile Konya Milletvekili Faruk Sükan'ın Millî Mücadele kahramanlarından Telgrafçı Manastırlı Hamdi Efendi eşi Hasibe Mortonatlı'ya vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/308)

Millet Meclisi Başkanlığına

Manastır'lı Telgrafçı Hamdi Efendinin eşine vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun teklifi ilişikte sunulmuştur.

Gereğine delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederiz.

29 . 9 . 1962

Balıkesir Milletvekili
C. Bilgehan

Konya Milletvekili
Dr. F. Sükan

MUCİP SEBEPLER

Manastır'lı Hamdi merhum İstanbul'un meşum işgali günü Büyük Atatürk'ün nutuklarında ifade buyurdıkları gibi (İstanbul'da bulunan nâzır, mebus, kumandan, teşkilâtımız mensupları içinden bir zat çıkıp vekile haber vermeyi düşünmemiş) olmasına rağmen, vazifesi başından ayrılmamış ve keyfiyeti Gazi Mustafa Kemal'e bildirmiş bir kahramandır. Bu suretle merhum da ha o tarihte hem kurtuluş yolunun nerede olduğunu isabetle takdir etmiş hem de (bütün nâzır, mebus ve kumandanların düçar olduğu şaşkınlık ve heyecanı) göstermemiştir. Bilâhara Gazi Mustafa Kemal'in karargâhında telgraf memurluğu yapan merhumun bu hizmetlerine karşı büyük nutkunda Atatürk (kendisine borçlu bulunduğu teşekkürü alenen ifa etmeyi millî ve vatani vazife) addetmiştir.

Millî mücadelenin bu feragat sahibi kahraman memuru 1945 yılında sefalet içinde vefat etmiş geriye bıraktığı çocukları fakru zaruret sebebiyle okuyamamış ve refikası çok cüzi ücretle çalışmak mecburiyetinde kalmış ise de halen çok ihtiyarlamış ve acze düşmüştür.

Kahramanlarına ve onun ailesi efradına icabeden alâka ve yardımı göstermeyen cemiyetlerin bekası mümkün değildir.

Türk milleti olarak binler ve binlerce kahramanı sinesinde barındıran bizim vazifemiz onlara lâayık oldukları hürmet ve icabında muaveneti yapmaktır. Ancak böylece onlara şükran borcumuzu eda etmek imkânını buluruz.

Bu sebeplerle zarurete düşmüş olan Telgrafçı Manastır'lı A. Hamdi efendinin sayın eşine hidemati vataniye tertibinden aylık 500 lira maaş bağlanmasına dair kanun teklif edilmiştir.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No: 2/308
Karar No: 69

5.2.1963

Yüksek Başkanlığa

Bahkesir Milletvekili Cihat Bilgehan ile Konya Milletvekili Faruk Sükan'ın Millî Mücadele kahramanlarından Telgrafçı Manastırlı Hamdi Efendi eşi Hasibe Martonaltı'ya vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun teklifi; ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle (davete icabet etmeyen teklif sahiplerinin gıyabında) komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Müstenit gerekçede de arz ve izah edildiği veçhile Büyük Atatürk'ün tarihî nutuklarında sita-işle bahsettiği ve «kendisine borçlu bulunduğu teşekkürü alenen ifa etmeyi millî ve vatani vazife» telâkki buyurduğu bu vatan evladı İstanbul'un işgali sırasında vazifesi başından ayrılmamış ve bu meşum günü o zaman re'sikârda bulunan zevatın duçar olduğu şaşkınlık ve heyecanı göstermeden Gazi Mustafa Kemal'e bildirmek civanmertliğinde bulunmuştur.

Geriye bıraktığı ailesinin geçim sıkıntısı içerisinde muzdarip bulunduğu ve yaşının da bir hayli ilerlemiş olduğunu nazarı itibara alan komisyonumuz bu kanun teklifini müspet mütalâa etmiştir.

Ancak 1.6.1954 yılında Akşehir nüfus memurluğundan 96 lira maaşla emekli olan bu hanımın, yapılan zamlarla halen eline 230,40 lira geçtiği ve 1 Mart 1963 te de bu miktarın 250,20 liraya baliğ olacağı ilgili temsilcilerin ifadesinden anlaşıldığından kendisine ayda vatani hizmet tertibinden 300 lira bağlamak üzere 1 nci madde tadilen, diğer maddeler ise aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Maliye Komisyonu Başkanı Gümüşane Necmeddin Küçüker	Başkanvekili Çankırı Şaban Keskin	Sözcü Erzurum Gıyasettin Karaca	Kâtip Kütahya Ali Erbek İmzada bulunamadı
Adana Yusuf Aktimur	Ağrı Nevzat Güngör	Aydın Nedim Müren	Kocaeli Cemal Babaç
Muş Sait Mutlu İmzada bulunamadı	Ordu Orhan N. Hazinedar	Sivas Rahmi Çelteki	Zonguldak Sadık T. Müftüoğlu

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. 2/308
Karar No. 71

16.5.1963

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş bulunan, Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan ile Konya Milletvekili Faruk Sükan'ın Milli Mücadele kahramanlarından telgrafçı Manastırlı Hamdi Efendi eşi Hasibe Martonaltı'ya vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkındaki kanun teklifi Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de iştiraki ile tetkik ve müzakere edildi :

Manastırlı Hamdi Efendi bilindiği gibi Atatürk'ün büyük nutkunda ve tarih kitaplarında adı geçen bir vatanperverdir.

Atatürk'ün Büyük Nutkundaki ifadesiyle: Manastırlı Hamdi Efendi İstanbul'da bulunan nazır, mebus, kumandan, teşkilâtımız mensuplarından bir zat çıkıp vaktiyle haber vermeyi düşünmemiş olmasına rağmen vazifesi başından ayrılmamış ve keyfiyeti Gazi Mustafa Kemal'e bildirmiş bir kahramandır.

Bilâhara Manastırlı Hamdi Efendi Gazi Mustafa Kemal'in karargahında telgraf memurluğu yapmış ve Atatürk bu hizmete karşılık Büyük Nutkunda kendisine borçlu bulunduğu teşekkürü alenen ifa etmeyi millî ve vatani bir vazife addettiğini de beyan etmiştir.

Manastırlı Hamdi Efendi sefalet içinde 1945 te vefat etmiştir. Çocukları okuyamamıştır. Refikası az bir ücretle çalışmak mecburiyetinde kalmıştır. Halen ihtiyarlanmış ve acze düşmüştür.

İsmi «Büyük Nutuk» ile tarihe geçmiş olan Hamdi Efendi'nin emsaline nazaran üstün başarı gösterdiği Komisyonumuzca da kabul edilmiş, ancak; edinilen bilgiye göre 1.4.1954 yılında Akşehir Nüfus Memurluğundan (96) lira maaşla emekli olan Hamdi Efendinin eşi Hasibe Martonaltı'nın eline zamlarla bugün 250 lira geçtiği anlaşıldığından Maliye Komisyonunca teklifin 1 nci maddesinde ayda (500) lira yerine (300) lira olarak yaptığı tadil ile, yine 1 nci maddede Komisyonumuzca ifadenin vuzuhu bakımından «aylık» kelimesinin «ayda» olarak değiştirilmesi ile maddeden «sebken» kelimesi çıkarılarak ve cümle buna göre düzeltilerek, teklifin diğer maddeleri ise aynen kabul olunmuştur.

Raporumuz, Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Hatay Ş. İnal	Başkanvekili Balıkesir F. İslimyeli	Sözcü Ordu A. H. Onat	Kâtip Yozgat V. Uyar
Artvin S. O. Avcı İmzada bulunamadı	Aydın İ. Sezgin	Balıkesir A. A. Bolak	Elâzığ Ö. F. Sanaç
Giresun İ. E. Kılıçoğlu	Kars K. Okyay	Kırşehir A. Bilgin	Konya İ. Baran
Konya H. C. Yılmaz	Maras E. Kaplan	Maras A. Karaküçük	Mardin Ş. Aysan İmzada bulunamadı
Sakarya N. Bayar	Siirt A. Yaşa	Sinop M. Alicanoğlu	Trabzon A. Şener

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ
CİHAT BİLGEHAN VE KON-
YA MİLLETVEKİLİ FARUK
SÜKAN'IN TEKLİFİ

*Millî Mücadele kahramanların-
dan Telgrafçı Manastır'lı Ham-
di Efendi eşi Hasibe Mortonat-
lı'ya vatani hizmet tertibinden
maaş bağlanması hakkında
Kanun*

MADDE 1. — Millî Mücadele
kahramanlarından telgrafçı Ma-
nastır'lı Hamdi Efendi'nin dul
eşi Hasibe Mortonatlı'ya merhu-
mun Millî Mücadele sırasında
sebkeden emsaline üstün gayre-
tinden dolayı vatani hizmet ter-
tibinden hayatta kaldığı müd-
detçe aylık 500 lira maaş bağ-
lanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun neş-
rini takibeden ay başından iti-
baren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun Ma-
liye Bakanı yürütür.

MALİYE KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ

*Millî Mücadele kahramanların-
dan Telgrafçı Manastır'lı Ham-
di Efendi eşi Hasibe Mortonat-
lı'ya vatani hizmet tertibinden
maaş bağlanması hakkında
Kanun*

MADDE 1. — Millî Mücadele
kahramanlarından telgrafçı Ma-
nastır'lı Hamdi Efendi'nin dul
eşi Hasibe Mortonatlı'ya merhu-
mun Millî Mücadele sırasında
sebkeden emsaline üstün gayre-
tinden dolayı vatani hizmet ter-
tibinden hayatta kaldığı müd-
detçe aylık 300 lira maaş bağ-
lanmıştır.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci
maddesi aynen kabul edilmiş-
tir.

MADDE 3. — Teklifin 3 nci
maddesi aynen kabul edilmiş-
tir.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYO-
NUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Millî Mücadele kahramanların-
dan Telgrafçı Manastır'lı Ham-
di Efendi eşi Hasibe Mortonat-
lı'ya vatani hizmet tertibinden
maaş bağlanması hakkında
Kanun teklifi*

MADDE 1. — Millî Mücadele
kahramanlarından telgrafçı Ma-
nastır'lı Hamdi Efendi'nin dul
eşi Hasibe Mortonatlı'ya merhu-
mun Millî Mücadele sırasında
sebkeden emsaline üstün gayre-
tinden dolayı vatani hizmet ter-
tibinden hayatta kaldığı müd-
detçe aylık 300 lira maaş bağ-
lanmıştır.

MADDE 2. — Kanun teklifi-
nin 2 nci maddesi aynen kabul
edilmiştir.

MADDE 3. — Kanun teklifi-
nin 3 nci maddesi aynen kabul
edilmiştir.